

Σ. ΠΑΔΙΟΥΡΑ

ΤΟ

ΙΔΑΝΙΚΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΑΣ

ΔΕΠΤΑ 20

Πέντε χρονιά από την ίδηση
Φωτός του Κεντρικού Σαμαντού Κόρμαγος

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1919

ΑΡΧΕΙΑ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Σ. ΠΑΔΙΟΥΡΑ

ΤΟ

ΙΔΑΝΙΚΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΑΣ

ΔΕΠΤΑ 20

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1919

ΑΡΧΕΙΑ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σὰν ἔργάτες ποὺς ἔχουν νοιώσει τὸν προορισμό τους
κακολουθοῦμε ἀπὸ κοντὰ τὸ παγκόσμιο ἔργατικὸ κίνημα.
αντοῦ βλέπουμε τοὺς ἀδελφούς μας ἔργάτες νὰ ἔχουν ξυ-
ήσῃ καὶ νὰ βαδίζουν κατ' εὐθεῖαν νὰ πραγματοποιήσουν
ἰδανικά τους. Οἱ μουζικοὶ τῆς Ρωσσίας ἔδωσαν πρῶτοι
σύνθημα τῆς ἀναστάσεως καὶ τοὺς ἀκολουθοῦν στὸ δρόμο
νς ὅλοι οἱ προλετάριοι τῶν ἄλλων χωρῶν. Λίγο ὀκόμη
νει καὶ θὰ δοῦμε ἄξιαφνα, τρίβοντας τὰ μάτια μας, καὶ τοὺς
Βούλγαρους ἔργάτες νὰ πέρνουν τὴν ἔξουσία στὰ χέρια τους
ι νὰ κηρύχνουν τὴ Βουλγαρία Σοσιαλιστικὴ Δημοκρατία.

Βούλγαροι, οἱ «κακοῦργοι», οἱ «ἀνθρωποφάγοι», οἱ
ιμοχαρεῖς, ἀρχισαν νὰ καταργοῦν τὴν ἐκμετάλλευση, τὸ
μμα, τὸ ἔγκλημα, τὸ ἀλληλοφύγωμα τῆς ἀνθρωπότητος
ἐπιδιώκουνε νὰ ἔξαφανιστῇ ὅλως διόλου τὸ σημερινὸ σύ-
ημα τῆς ἐκμεταλλεύσεως.

Μονάχα ἔμεῖς μένουμε πίσω! Μονάχα στὸν τόπο μας
ὑνε ἀνενόχλητα καὶ εὔδοκιμοῦνε ὅλα τὰ ἀντιδραστικὰ καὶ
ισθιδρομικὰ στοιχεῖα, μονάχα στὴν Ἑλλάδα δὲν εἶναι
όμη ἔυπνημένη δλόκληρη ἢ ἔργατικὴ τάξη καὶ ἔνα ἀρκετὸ
ρος της βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὴν ἀστικὴ ἐπιρροή.

Γιαυτό, ἔχουμε ἀνάγκη καὶ ὑποχρέωση νὰ ἔργαστοῦμε
τὴν ἀνάπτυξη τοῦ ἔργατου καὶ στὸν τόπο μας· ἔχουμε
ἴγκη καὶ ὑποχρέωση νὰ δουλέψουμε γιὰ ν' ἀναπτυχθῇ ὁ
ὅνας ἐναντίον τῶν ἐκμεταλλευτῶν τοῦ κόσμου καὶ στὴν
Ιλάδα.

Ἄς ἔυπνήσουμε καὶ ἄς βαδίσουμε καὶ μεῖς δίπλα στοὺς
ιους ἔργάτες, ἀν δέλουμε νὰ λεγόμαστε κατ' ἐπιείκειαν
ρωποὶ, ἀν δὲν δέλουμε νὰ μᾶς πάρῃ ἡ σκοῦπα, γιατί
αμα. Ἐν ἐκακολουθίσσωμε νὰ μένομε στὴν σημερινή και-

κατάσταση θὰ καταντήσουμε νὰ γίνουμε σκουπίδια γιὰ τὸ κάρρο. Ὁνειρευόμαστε καὶ ἐπαναπαυόμαστε πὼς εἴμαστε ἀπόγονοι τοῦ Πλάτωνα καὶ τοῦ Ἀριστοτέλη καὶ ὅμως ἀφίνουμε τὴν τύχη μας στὰ χέρια ἄλλων καὶ ἐμεῖς γινόμαστε κοποιὰ γιὰ τὰ χωράφια. Αὐτὴ δυστυχῶς εἶνε ἡ ἀλήθεια, καὶ, γιαύτο, μαζευτήκαμε μερικοὶ καὶ ἀποφασίσαμε νὰ κάνουμε μερικὲς ἔκδόσεις διαφόρων ἐκπολιτιστικῶν καὶ μορφωτικῶν φυλλαδίων, ἔχοντας ἐλπίδα πὼς θὰ μᾶς ὑποστηρίζουν γιὰ τὴν κυκλοφορία τους ὅσοι αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκη τῆς διαδόσεώς των στοὺς Ἑλληνες ἐργάτες καὶ ἐργάτριες, καθὼς καὶ στοὺς ἀγρότες.

"Ολοι εἴμαστε ἐργάτες, προλετάριοι, καὶ γιαύτδ πιστεύουμε πὼς θὰ μᾶς παρακολουθήσῃ στὸ ἔργο μας ὅλος ὁ ἐργατικός, βιομηχανικός καὶ ἀγροτικός κόσμος χωρὶς νὰ διατρέξῃ τὸν κίνδυνο νὰ τὸν παραπλανήσουμε σὲ κατεργάτικη στράτα.

Δὲν ἔχουμε τὴν ἀξίωση νὰ φᾶνε οἱ ἀναγνῶσται μας ὅπιοὺς σερβίρουμε, τὸ ἐναντίον μάλιστα, θέλουμε νὰ μελετήσουμε καὶ νὰ κρίνουμε ἂν πρέπει νὰ μᾶς βοηθήσουνε ἢ ὅχι στὸν ἀνθρώπινο ἀγῶνα μας, ὅπως μποροῦνε, γιατί τὸ ἔργο εἶνε βαρὺ γιὰ ἀνθρώπους σὰν καὶ μᾶς ποὺ ἐργάζονται μέσα στὰ ἐργοστάσια καὶ ποὺ δὲν τοὺς μένει καιρὸς οὔτε νὰ ἀναπνεύσουμε. Ἐμπρός, λοιπόν, ὅλοι: ὅς μιμηθοῦμε τοὺς συντρόφους μας ρώσσους ποὺ κατώρθωσαν νὰ γκρεμίσουν τὸ κράτος τῆς τυραννίας καὶ νὰ μᾶς δώσουν τὸ σύνθημα τῆς ἀναγεννήσεως τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς ἀπελευθερώσεώς της ἀπὸ τὴν ἀστικὴ σκλαβιά.

ΤΟ ΙΔΑΝΙΚΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΑΣ

Ἄπδ ποῦ θὰ σωθοῦμε.

Σύντροφοι, ἐργάτες καὶ ἀγρότες, ἡ σωτηρία μας εἶνε δὲ Σοσιαλισμός. Εἶνε τὸ μόνο κοινωνικὸ σύστημα ποὺ θὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸ ἀνθρωποφάγο ἀστικὸ σύστημα, εἶνε τὸ μόνο πολίτευμα ποὺ θὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ δλα τὰ βασανιστήρια ποὺ τραβοῦμε, δουλεύοντας γιὰ τοὺς ἐκμεταλλευτάς μας.

Δὲν σᾶς λέμε νὰ γίνετε σοσιαλισταί, οὔτε νὰ ὀκολουθήσετε τὸ σοσιαλισμὸ σᾶν πρόβατα. "Οχι· χιλιες φορὲς ὅχι. Ἐκεῖνο ποὺ σᾶς συνιστοῦμε νὰ κάνετε εἶνε νὰ μελετήσετε τὸ σοσιαλισμό, νὰ τὸν μάθετε καλά, καὶ ἀν δὲν συμφωνεῖ μὲ τὰ συμφέροντά σας καὶ μὲ τὰ αἰσθήματά σας νὰ τὸν στείλετε στὸν διάβολο καὶ νὰ τὸν χτυπήσετε μαζὶ μὲ τοὺς σοσιαλιστάς. Μή, κάνετε δύμας τὴν ἀνοησία νὰ περιφρονῆτε μιὰ ιδέα, ἔνα σύστημα, χωρὶς νὰ τὸ μελετήσετε καὶ νὰ τὸ κρίνετε, γιατὶ τότε δίνετε τὸ δικαίωμα στοὺς σοσιαλιστάς καὶ σὲ κάθε ἔντιμον ἀνθρώπο νὰ σᾶς ὀποκαλεῖ κτήνη, σκλάβους ἐθελοντάς καὶ ἄξιους κάθε ἀστικῆς ἐκμεταλλεύτεως.

Ο σοσιαλισμὸς εἶνε σύστημα κοινωνικὸ μὲ ἐπιστημονικὲς βάσεις· εἶνε τὸ σύστημα ποὺ θὰ ἐπικρατήσῃ γιατὶ εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξελισσομένων οἰκονομικῶν καὶ βιομηχανικῶν δρῶν. Δηλαδὴ εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀπανθρώπου πιέσεως τῆς κεφαλαιοκρατικῆς

τάξεως ἐπὶ τῆς ἔργατικῆς. Ὡς ἐφαρμογὴ τοῦ σοσιαλού συμβουλίου θὰ καταλύσῃ όλα τὰ μαρτύρια τῆς ἀνθρωπότητας καὶ όλα τὰ ἀνθρωποσφαρεῖα. Εἶνε τὸ μόνο πολιτικού οικονομικὸ σύστημα ποὺ συμφωνάει μὲ τὰ συμφέροντα τῆς ἀνθρωπότητος καὶ γι' αὐτὸν εἴτε τὸ θέλουμε, εἴδοχι, αὐτὸν θὰ ἐφαρμοσθῇ. Ἐκεῖνο ποὺ μᾶς κάνει φωνάζουμε καὶ προσπαθοῦμε γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ εἶνε ποὺ πρέπει νὰ ἐντελνουμε τὰς δυνάμεις μας για νὰ γλυτώσῃ ἡ ἀνθρωπότης μιὰ ωραία ἀρχήτερα ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα.

Τέ εμποδίζει τὴν ἔξαπλωση καὶ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ σοσιαλισμοῦ.

Θὰ σᾶς φανῇ παράδοξο καὶ θὰ σᾶς γεννηθῇ ἀπορία, γιατὶ δὲν ἐφαρμόζεται διαστάση σοσιαλισμὸς, ἀφοῦ διασκοπός του εἶνε ἡ σωτηρία τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἡ μετατροπὴ τῆς αἰματοκυλισμένης γῆς εἰς ἔνα ἀπέραντο παραδείσιο περιβόλι ποὺ θὰ ἀπολαμβάνουν όλα τὰ οὐλικὰ καὶ πνευματικὰ ἀγαθὰ όλοι οἱ ἀνθρώποι. Ἀπλούστατα. Ἐκεῖνοι ποὺ ἀπολαμβάνουν σήμερα εἰς βάρος τοῦ ἔργατομένου κόσμου, σκέψηθηκαν πώς πρέπει νὰ πολεμήσουν κάθε ἄλλῳ σύστημα ποὺ θὰ καταλύσῃ τὸ δικό τους, καὶ ἔχουν μεταχειρισθῇ τὰ ἀτιμότερα ψέματα νὰ διαστρεβλώσουν καὶ συκοφαντήσουν τὸ σοσιαλισμό.

Λέγουν π. χ. δτι οἱ σοσιαλισταὶ εἶνε κατὰ τοῦ γάμου, κατὰ τῆς θρησκείας, κατὰ τῆς πατρόδοσης, κατὰ τοῦ πολιτισμοῦ. Αὗτα σερβίρουν μὲ τὸν ἀστικὸ τύπο, μὲ διαλέξεις, μὲ βιβλία, μὲ παραστάσεις καὶ κάθε ἄλλου μέσου στρατιωτικοῦ, ἀστυνομικοῦ, δικαστικοῦ ποὺ εἶνε όλα ὅργανα τοῦ ἀστικοῦ-χεφαλαιοκρατικοῦ κρά-

τους καὶ ἔχουν ὡς σκοπὸν νὰ πνίγουν κάθε φωνὴ ἀλήθειας. Γε' αὐτὸν βλέπετε καθημερινῶς νὰ καταφέρωνται οἱ δυστυχισμένοι ἐργάτες, γιατὶ πλανῶνται ἐπειδὴ βρίσκουνται κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιρροὴν δλων αὐτῶν τῶν τοῦ σοσιαλισμοῦ, μόλις δτι αὐτὸν εἰνε τὸ σύστημα ποὺ πολὺ οἱ ἀμόρφωτοι, γιατὶ οἱ κάπως μορφωμένοι δυμένως νὰ σκεφθοῦν καὶ νὰ μετρήσουν αὐτὸν ποὺ θὰ ποῦν.

Kai alio ñna méso tōn ástōn.

Μεταχειρίζονται οἱ ἀστοὶ τοὺς ἀσυνείδητούς καὶ ἀμόρφωτούς ἐργάτες, τοὺς κάνουν μίσθιρνα ὅργανά των, πληρώγοντας μερικούς ἀπὸ αὐτοὺς καὶ ὑποστηρίζοντας αὐτοὺς μὲ αἴθουσες, μὲ ἐπιπλα καὶ πιάνα γιὰ τικὲς (κίτρινες), μὲ τὸ μόνο κρυφὸ σκοπὸν νὰ πολεμήτῃ συμφέροντα τῆς ἐργατικῆς τάξεως. Καὶ ἔτσι, δὲν ἔχουμε μόνο νὰ κάνουμε ἔναν τρομερὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν ἀστῶν, ἀλλὰ ἔχουμε νὰ παλαιψούμε μὲ ὑπεράνθρωπες προσπάθειες, νὰ πείσουμε τοὺς πλανωμένους ἐργάτες γιὰ νὰ μὴ γίνωνται ὅργανα τῶν ἔχθρων τῆς τάξεως μας.

Tὸ καθῆκον τῶν μορφωμένων ἐργατῶν.

Ἐμεῖς οἱ λίγοι ποὺ ξεγλυστρήσαμε ἀπὸ τὰ δίχτυα τῆς κεφαλαιοκρατικῆς προπαγάνδας καὶ καταλάβαμε μερικὰ πράμματα μελετῶντας βιβλία τῶν συναδέλφων μας

τῆς Εὐρώπης, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ βροντοφωνήσουμε μὲ δλη τὴν δύναμη τῶν πνευμόνων μας: 'Ομοιοπαθεῖς ἐργάτες καὶ ἀγρότες, ἡ γῆ καὶ τὰ ἔγκαθά της δὲν ἔγιναν γιὰ μερικοὺς τεμπέληδες πλουσίους ποὺ δὲν βάζουν τὰ χέρια τους σὲ καμμιὰ παραγωγικὴ ἐργασία καὶ ποὺ κάθονται στὰ γραφεῖά τους προσπαθῶντας πῶς νὰ ἐκμεταλλευθοῦν περισσότερο τὸν ἐργατικὸ λαό. Ή γῆ εἶνε ἡ μητέρα δλων μας καὶ γιαύτὸ δὲν πρέπει ἐμεῖς ποὺ παράγουμε τὰ πάντα, οἱ περισσότεροι, νὰ μὴν ἀπολαμβάνουμε τίποτε ἄλλο παρὰ τόσα δσα χρειάζονται γιὰ νὰ στεκώμαστε δρθιοι, γιὰ νὰ ξαναπαράγουμε, καὶ νὰ δίνουμε τὸ δικαίωμα νὰ μᾶς κυβερνοῦν οἱ ὅλιγοι ἐκμεταλλευταὶ μας. Εἰμεθα καὶ μεῖς ἀνθρώποι καὶ μάλιστα οἱ παραγωγοὶ τῶν πάντων ποὺ ἀναγκαιοῦν γιὰ τὴ ζωή, ἐκεῖνο ποὺ μᾶς κάνει νὰ διαφέρουμε ἀπὸ τοὺς ἀστούς εἶνε ἡ ἀμορφωσιά μας καὶ χάρις σαυτὴν μᾶς κάνουν αὐτοὶ δπως θέλουν.

Ἡ Πάλη τῶν Τάξεων στὸν ἔξω κόσμο.

"Ολοι οἱ συνάδελφοι μας στὴν Εὐρώπη καὶ Ἀμερικὴ ἔχουν πρὸ πολλοῦ ἀρχίσῃ τὸν πόλεμο κατὰ τῆς κεφαλαιοκρατικῆς τάξεως, γνωρίζοντες καλὰ πῶς δὲν εἶνε δυνατὸ νὰ ὑπάρξῃ συνεργασία κεφαλαίου καὶ ἐργασίας. Εἶνε τὰ δύο ἄκρα ἀντίθετα, εἶνε ἔχθροι ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ πρωτογεννήθηκαν καὶ γιαύτὸ δλοι οἱ ἐργάτες ἔχουν συνασπισθῆ σὲ δμοσπονδιακὲς δργανώσεις γιὰ νὰ πολεμήσουν τοὺς κεφαλαιούχους. κι' ἔχουν πάρη διαζύγιο μὲ κάθε κυβέρνηση τῆς χώρας των, γιατὶ ἡ πεῖρα τοὺς ἐδίδαξε πῶς κάθε κυβέρνηση εἶνε ἀδύνατο νὰ τοὺς προστατεύσῃ, ἐφόσον δρκίζεται γὰρ ἐφαρμόζῃ τὸν ἀστικὸν κώδικα καὶ ἐφόσον ἡ πλειοψη-

φία κάθε Βουλῆς ἀποτελεῖται ἀπὸ μετόχους εἰς τὰς
διαφόρους ἐπιχειρήσεις τοῦ κράτους. Αὗτοι δλοι
λοιπὸν δὲν μποροῦν παρὰ νὰ εἶνε οἱ φύλακες τῆς
πλουτοκρατίας, γιαυτὸ βλέπουμε κάθε ἔργατικὴ ἀπα-
τηση αἱ κυβερνήσεις ἀπ' δλεις τὶς χῶρες νὰ τὴν πνι-
γουν μὲ τὴ στρατοκρατία, μὲ ἔξορίες, μὲ φυλακίσεις,
μὲ τουφεκισμοὺς τῶν ἀρχηγῶν· ἂν θέλετε παράδειγμα,
καμαρώστε τὶς κυβερνήσεις τῶν Φιλελευθέρων, τοῦ
Κλεμανσὼ καὶ τοῦ φιλεργάτου Οὐζλσωνος χλπ.

**Οι κατηγορίες ἐναντίον τοῦ Σοσιαλισμοῦ.- Θέλουμε
νὰ χαλάσωμε τὴν οἰκογένεια! . . .**

Καὶ τώρα θὰ σᾶς ποῦμε τι λέγει ὁ σοσιαλισμὸς
γιαύτα ποὺ μᾶς κατηγοροῦνε οἱ πλουτοκράτες.

γιαυτα που μας κατηρρεύουνε. Λένε πώς δ σοσιαλισμὸς θὰ χαλάσῃ τὴν οἰκογένεια.
Λένε πώς δ σοσιαλισμὸς δὲν υπάρχει σήμερα δπως πρέ-
ψεμματα. Οἰκογένεια δὲν υπάρχει σήμερα δπως πρέ-
ψει νὰ υπάρχῃ. 'Υπάρχει μόνον δ τύπος, ή συνθήκη
καὶ τίποτε περισσότερο. Πραγματικὴ δικαιολογία οἰκογένεια
δὲν υπάρχει καὶ γιαυτὸ δὲν μπορεῖ δ Σοσιαλισμὸς νὰ
χαλάσῃ κεῖνο ποὺ δὲν υπάρχει. 'Ακριβῶς τὸ ἀντίθετο.
Ο σοσιαλισμὸς θέλει νὰ δημιουργήσῃ τὴν οἰκογένεια.
'Εφ' ὅσον δὲν υπάρχει οἰκονομικὴ ἐλευθερία καὶ ἀνε-
ξαρτησία εἰς τοὺς ἀνθρώπους, δὲν θ̄μπορεῖ νὰ υπάρξῃ
πραγματικὴ οἰκογένεια. 'Η σημερινὴ μορφὴ τῆς οἰκο-
γενείας εἶνε ἐμπορική, μία καθαρὴ ἐπιχειρηση καὶ τι-
ποτ' ἄλλο, καὶ γιὰ νὰ τὸ ἀποδείξουμε δὲν χρειάζεται
καθόλου κόπος. Κάθε νέος καὶ κάθε νέα ποὺ θ' ἀπο-
φασίσουν νὰ πάντρεψτοῦν δὲν θὰ ρωτήσουν τὶς καρδιές
των οὗτε θὰ κυττάξουν ἀν συμφωνοῦν οἱ χαρακτῆρες
των, παρὰ δι νέος θὰ ρωτήσῃ πόσες χιλιάδες ἔχει η νέα,
καὶ η νέα θὰ ρωτήσῃ τι κέρδη ἔχει ἀπὸ τὴν ἐργασία

του δέ νέος καὶ, ἀν συμφωνήσουν σ' αὐτά, γίνεται δέ γά-
μος καὶ δημιουργεῖται κείνο ποὺ σήμερα λένε οἰκογέ-
νεια. Ὅστερα δύμας ἀπὸ λίγον καιρὸν ποὺ θὰ καλο-
ῦμπορικό, ἐπέτυχε δέ σκοπός τους, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἄλλο,
ἄρχισε γῆ φύσις νὰ παίζῃ τὸν ἀλάνθαστο ρόλο της.
Τότε θάρχισουν νὰ ξεσπάζουν, εἰς βάρος τοῦ ζεύγους,
τὰς τῆς γυναικας, ποὺ ἔξαρταται οἰκονομικῶς ἀπὸ
τὸν ἄνδρα, δλες οἱ ἀναρίθμητες συνέπειες τοῦ ἀστικοῦ
συστήματος. Ἡ ἀμάθεια, γῆ ἀγνοια δλων τῶν κοινω-
νικῶν πραγμάτων, γῆ κακὴ ἀνατροφή, γῆ τρελλὴ τάση
γιὰ τὴν πολυτέλεια, γῆ μίμηση τῆς ἀστικῆς τάξεως, γῆ
ἔξωφρενικὴ προσπάθεια γιὰ τὴν πραγματοποίηση δνει-
ρων ποὺ δὲν πραγματοποιοῦνται, γῆ ἔξαχρείωση δλητῆς
κοινωνίας ποὺ δφείλεται ἐξ ὅλοκλήρου στὴν κρα-
τοῦσα τάξη τῶν πραγμάτων, δδηγεῖ μοιραίως τὴν οἰκο-
γένεια στὴ διάλυση καὶ τὴν καταστροφὴ κατὰ 90 τοὺς
100. Μιὰ μικρή, μὰ ἐλάχιστη ἔξαίρεσις, μπορεῖ νὰ
γίνῃ, ποὺ μᾶς παρουσιάζει καποια ἀληθιοφανῆ ἀρμονία,
εἰς τὸ βάθος δύμας τῆς δποίας κρύπτεται γῆ θύελλα καὶ
ἐνεδρεύει τὸ διαλυτικὸ δαιμόνιο. Καὶ στὶς ἔξαιρέσεις,
δυστυχῶς γῆ τραγικὴ καὶ ἀπαίσια πραγματικότης ποὺ
κάνει τὸ βίο ἀβίωτο. Μὲ τὸ νὰ δποστηρίζῃ δ σοσιαλι-
σμὸς τὴν οἰκονομικὴ ἀνεξαρτησία καὶ ἐλευθερία τῆς
ἔξαχρείωση ἀλλὰ τὴν ἡθικοποίηση δλόκληρης τῆς
κοινωνίας καὶ συνεπῶς καὶ τῆς οἰκογένειας. Δὲν δπο-
στηρίζει καὶ δὲν εύνοει καθόλου δ σοσιαλισμὸς τοὺς
γῆ τῶν ἡλεκτροφωτισμένων σαλονιῶν. Ἡ Ισια-Ισια ἀγω-
νίζεται μὲ δλες του τὶς δυνάμεις νὰ ἀνυψώσῃ τὸ λεπτό

αὐτὸς αἰσθημα ποὺς ὑπάρχει σαύτῃ τῇ φύσῃ τοῦ ἀνθρώπου, στὸ ἐπίπεδο ποὺς πρέπει, βγάζοντάς το ἀπὸ τὴν λάσπη καὶ τὸ βούρκο τῆς σαπίλλας, τῆς διαφθορᾶς καὶ τῆς ἀνηθικότητος, ποὺς τὸ ἔχει καταντήσει τὸ σημερινὸν ἀφύσικο καὶ ἀνγήθικο κεφαλαιοκρατικὸν σύστημα.

Αὐτὴ μὲ λίγα λόγια εἶνε ἡ σημερινὴ οἰκογένεια. Ἀφίνουμε δὰ τὰ βάσανα ποὺς ὑποφέρει κάθε κορίτσι πρὶν τοῦ γάμου του ἀπὸ τοὺς γονεῖς του, ποὺς τὸ καταντοῦνε νευρασθενικὸν γιατὶ τοῦ περιορίζουν κάθε φιλελεύθερη τάση, ποὺς δὲν ταιριάζῃ μὲ τὶς σκουριασμένες συνθῆκες τοῦ ἀστικοῦ συστήματος. Σοσιαλισμὸς λοιπὸν καὶ σοσιαλιστικὸς γάμος εἰς τὴν κοινωνία καὶ οἰκογένεια θὰ πεῖ ἀνώτερη ἡθική. Οἱ ἀντιπρόσωποι καὶ ὑποστηρικταὶ τοῦ ἀστικοῦ καθεστῶτος μποροῦνε νὰ μᾶς δεῖξουνε τὴν ἡθική τους; . . .

Στὴ σοσιαλιστικὴ δημοσία κοινωνία θὰ ὑπάρξῃ ἡ πραγματικὴ οἰκογένεια γιατὶ δλοι οἱ ἀνθρωποι, ἀνδρεῖς καὶ γυναῖκες, μόλις γεννηθοῦνε θὰ εἶνε οἰκονομικῶς ἀνεξάρτητοι καὶ συνεπῶς ἐλεύθεροι νὰ ἐκλέξῃ δ καθένας τὴν καθεμιὰ καὶ ἡ καθεμιὰ τὸν καθένα, δηλαδὴ θὰ ἀκοῦνε τὴν φωνὴ τῆς καρδιᾶς τους καὶ θὰ ἀκολουθοῦνε τὸ φυσικὸ δρόμο τοῦ χαρακτῆρας τους καὶ τῆς ἴδιας υγκρατίας τους, καὶ ὅχι τὶς συνθῆκες τῆς σάπιας σημερινῆς κοινωνίας. Ποιὸς θὰ μπορέσῃ νὰ χωρίσῃ τότε δυὸ ψυχὲς ἔτσι ἀλληλοεκτιμημένες καὶ ταιριασμένες; Καὶ ποιὰ καρδιὰ ἀπ' αὐτὲς θὰ αἰσθανθῇ παλμούς γιὰ μιὰ ξένη καρδιὰ ποὺ δὲν τὴν ἔνοιωσε ποτέ; Καμμιὰ βέβαια.

Θρησκεία.

"Ἄς δοῦμε τώρα τὶ λέει δ σοσιαλισμὸς γιὰ τὴν θρησκεία. Τὸ σχετικὸ ἄρθρο τῶν σοσιαλιστικῶν προγραμ-

μάτων τῶν σοσιαλιστικῶν κομμάτων δλης τῆς γῆς, λέει περὶ θρησκείας τὰ ἔξης: «Ἐλευθερία κάθε θρησκείας χωρὶς τὴν ἀνάγκη ἐπισήμου τοιαύτης.» Δηλαδή, σὰν κατ' ἔξοχὴν ἐλεύθερο πολίτευμα ποὺ εἶνε δσοσιαλισμός, εἶνε φύσει ἀδύνατο νὰ ἐπιβάλῃ στοὺς πολίτες καὶ τῶν δύο φύλων τὴν τάδε ἥ δεῖνα θρησκεία γιὰ ἐπίσημο θρησκεία τῆς πολιτείας, γιατὶ τότε δὲν θὰ εἴχαμε τὴν ἀνάγκη νὰ ἀγωνιζόμαστε γιὰ τὴν ἀλλαγὴ τοῦ ἀνελεύθερου σημερινοῦ πολιτεύματος. Ἡ θρησκεία ἄλλως τε εἶνε ἰδιωτικὴ ὑπόθεσις, εἶνε ζήτημα ἀτομικῆς ἀντιλήψεως ἐνὸς ἐκάστου. Ὁ κάθε ἀνθρώπος ἔχει ὁπόλυτο δικαίωμα ἀπὸ αὐτὴ τῇ φύσῃ νὰ πιστεύῃ μέσα του κάτι σύμφωνα μὲ τὶς ἀντιλήψεις του καὶ γιαύτῳ δ σοσιαλισμὸς δὲν πιέζει τοὺς πολίτες νὰ προτιμήσουν αὐτὴ ἥ αὐτὴ τῇ θρησκείᾳ καὶ γράψει στὸ πρόγραμμά του: «ἐλευθερία κάθε θρησκείας χωρὶς τὴν ἀνάγκη ἐπισήμου τοιαύτης». Εἶνε καὶ ἄλλος λόγος σοιδαρὸς δμως: Σήμερα δλες οἱ θρησκεῖες τῆς γῆς ἔχουν γίνει ὅργανα τῶν ἀστικῶν κρατῶν, τῶν ἀστικῶν τάξεων, ὅπως παραδ. χάριν δ χριστιανισμός. Ὁ Χριστὸς κατεδίκασε τὸ μῖσος μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων: «ἀγαπᾶτε τοὺς ἔχθρούς σας», «ἀγαπᾶτε ἄλλήλους», «τοῦ χυρίου ἥ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς», «πάντες εἶμεθα ἀδελφοὶ» κλπ. καὶ ρωτοῦμε: πῶς θὰ συμβιβαστοῦνε δλα αὐτὰ μὲ τὸ «μάχου ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος», «Πάταξον ὑπὸ τοὺς πόδας σου πάντα ἔχθρὸν καὶ πολέμιον»; Καὶ δμως βλέπουμε τοὺς ἀντιπρόσωπους τοῦ Χριστοῦ νὰ πέρνουν τὸ σταυρὸν στὸ χέρι καὶ νὰ ὅδηγούνε τὰ στρατεύματα στὰ διάφορα μέτωπα γιὰ νὰ ἀλληλοτροπώνονται...

Αὐτὰ δλα δὲν τὰ σχολιάζουμε ἀλλὰ τὰ ἀφίνουμε στὴν κρίση τῶν ἀναγνωστῶν.

Πατρίδα.

Μᾶς κατηγοροῦν οἱ ἀστοὶ γὰς εἴμαστε ἐναντίον τῆς Πατρίδος. Καὶ ρωτᾶμε: ποιὸς εἶνε αὐτὸς ποὺ εἶνε ἐναντίον τῆς πατρίδος του; ἐναντίον τοῦ τόπου ποὺ πρωτοεῖδε τὸν ἥλιο; ἐναντίον κάθε καλοῦ ποὺ μεγάλωσε μαζὶ του καὶ τὸ συνείθισε, καὶ τὸ ἀγάπησε, δπως τὸ μικρὸ παιδὶ τὴ μητέρα του καὶ τ' ἀδελφάκια του; Εἶνε δυνατὸν ποτὲ νὰ εἶνε ἐναντίον τῆς Ζωῆς του; Ἐπειδὴ δπου ἀλλοῦ καὶ ἀν πάῃ τίποτε δὲν θὰ τὸν εὔχαριστήσῃ, δὲν θὰ βρῇ τίποτε σὰν τὰ ἔθιμα καὶ τὰ ἥθη τῆς πατρίδος του τοὺς συγγενεῖς του τοὺς φίλους θειές του, δλα τοῦ φαίνονται μαῦρα, κόλασις, τάφος. "Οταν ἔνας ἀνθρωπος ξεχωρίζεται ἀπὸ τὶς συνήτου. "Οταν ἔνας προαγάγουν τὰ συμφέροντα δλων τῶν συμπατριών των τὰ πνευματικά, τὰ ἥθικά, τὰ οἰκονομικά· εἶνε ἔκεινοι ποὺ καθημερινῶς τοὺς ἀρπάζετε καὶ τοὺς φυλακίζετε μόνο καὶ μόνο ἐπειδὴ ἐργάζονται γιὰ τὴν πραγματικὴν πρόοδο τῆς πατρίδος των. 'Αλλὰ..., εἶνε ἔνα τρανὸ «ἀλλὰ...» γιὰ τοὺς ἀστούς. Οἱ σοσιαλισταὶ δμως, δηλαδὴ δ σοσιαλισμός, λέγει πὼς ἔνας τόπος τῆς γῆς, ποὺ λέγεται πατρίδα, εἶνε φυσικὸ καὶ νοῦν σαύτόν, δλα τὰ δικά καὶ πνευματικὰ ἀγαθὰ καὶ ἀντιθέτως, δλοι οἱ ἀνθρωποι τῆς πατρίδος αὐτῆς νὰ πολεμίζανουν δλα τὰ δικά καὶ πνευματικὰ ἀγαθά της, καὶ δχι νὰ τὴν ἔχουν μοιρασμένη μερικοὶ τσιφλικοῦς καὶ ἐργοστασιάρχαι κηφηγες καὶ νὰ βάζουν τοὺς ἐργάκαις καὶ ἀγρότες νὰ δουλεύουν γιαύτους τοὺς παραστεῖς καὶ ἀγρότες

τους. Δὲν θέλουμε τὴν πατρίδα κακιὰ μητριϊά, τὴν θέλουμε μητέρα μας γνήσια ποὺ νὰ φροντίζῃ γιὰ δλα τγις τὰ παιδιὰ ἵσια, ἔως δτου ὁ κόσμος ξυπνήσῃ καὶ στείλει κατὰ διαβόλου δλα τὰ σύνορα καὶ τὶς παντιέρες. Καὶ τότε ποὺ θὰ κάνουμε δλη τὴ γῆ πατρίδα μας θὰ πάψῃ τὸ ἀλληλοφάγωμα τῶν ἀνθρώπων, θὰ πάψουν οἱ ἀνθρωποι νὰ δουλεύουν κάνοντας κανόνια καὶ σφαῖρες γιὰ τὰ τομάρια τους καὶ θὰ ἐπιδοθοῦν δλοι οἱ ἀνθρωποι στὴν παραγωγικὴ καὶ ὠφέλιμη ἔργασία, στὴ χρήσιμη παραγωγὴ τῆς γῆς καὶ τὸ καλὸ τῆς ἀνθρωπότητος. Αὐτὰ λέγει ὁ σοσιαλισμός. Ἀκοῦτε καὶ ἔνα τραγικὸ παράδειγμα τῶν πατριδοκαπήλων ἀστῶν ποὺ κατηγοροῦν τοὺς σοσιαλιστὰς καὶ τὸ σοσιαλισμό: Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολέμου τὸ μεγάλο Γαλλικὸ τράστ τοῦ σιδήρου ἐπρομήθευσε σίδερο καὶ ἀτοάλι στὴ Γερμανικὴ Κυβέρνηση γιὰ νὰ κάνῃ διδεῖς γιὰ τὰ Γαλλικὰ στήθη...” Ετσι ἐννοοῦν τὸν πατριωτισμὸ οἱ ἀστοί· νὰ πουλᾶνε τὴν πατρίδα τους σύμφωνα μὲ τὰ συμφέροντά τους. Ἡ σεβαστὴ λογοκρισία διμως δὲν ἔφεισε νὰ δημοσιευθοῦν δλα τὰ πρακτικὰ τῆς Γαλλικῆς Βουλῆς, μέσα στὴν δποία ἔγινε τρομερὸς πάταγος γιαύτο τὸ ζήτημα στὰ 1918 ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀνακωχὴ.

Ἡ πρόδοσις καὶ ὁ Σοσιαλισμός.

Κατηγοροῦν οἱ ἀστοί δτι ὁ σοσιαλισμός θὰ σταμά-
ήσῃ τὴν πρόσδιο δταν καταργηθῇ ἡ ἀτομικὴ ιδιοκτη-
τα, δταν δηλαδὴ ὁ κόσμος θὰ ἔχῃ δτι τοῦ χρειάζεται
ιὰ τὴν εὐημερία του χωρὶς νὰ ἔχῃ στὴν πλάτη του
ορτίο τοὺς ἀστούς· τότε, μᾶς λένε, δὲν θὰ ἔχῃ ἀνάγκη
καθένας ἀνθρωπος νὰ καταγίνεται γιὰ τὴν τελειο-
οίηση τοῦ κάθε πράγματος ποὺ συντείνει στὸ γενικὸ

καλὸς τῆς ἀνθρωπότητος. Τὸ κάνει, λένε, στὸ ἀστικὸ σύστημα αὐτὸς ἀπὸ ἀνάγκη γιὰ τὴ ζωὴ του δὲ κάθε ἐφευρέτης καὶ δλοὶ οἱ ἐργαζόμενοι. Ὁ σοσιαλισμὸς τοὺς ἀπαντᾷ πώς στὴ φύση τοῦ ἀνθρώπου ὑπάρχει ἡ ἄμιλλα καὶ δὲ καλῶς ἐννοούμενος ἐγωῖσμός, καὶ ἔτσι ποτὲ οἱ φυσικοὶ αὐτοὶ νόμοι δὲν θὰ τὸν ἀφήσουν νὰ φανῇ μικρότερος ὁ ἔνας τοῦ ἄλλου. Σήμερα, στὸ ἀστικὸ σύστημα, ὑπάρχουν ἑκατομμύρια κεφάλια προωρισμένα ἀπὸ τὴ φύση νὰ γίνουν σοφὰ καὶ συνεπῶς νὰ ὠφελήσουν τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὰ δποτα δμως ἔχουν καταδικασθῆ ἢ στὴν τελεία ἀφάνεια ἢ νὰ εἶνε ἀπλοὶ ἐργάτες στὰ διάφορα δρυχεῖα, βιομηχανικὰ ἐργοστάσια καὶ ἀγρούς, ἐπειδὴ τὸ ἀστικὸ σύστημα δὲν τοὺς παρέχει τὰ μέσα νὰ σπουδάσουν. Τέλος θὰ πάψουν στὸ σοσιαλιστικὸ σύστημα νὰ ὑπάρχουν ἥλιθοις καὶ ἔκφυλοι μέσα στὴ κοινωνία, ἐπειδὴ αὐτὴ θὰ πάψῃ νὰ ἔχῃ καὶ ἀτιμες φεύτικες συνθῆκες στὴ ζωὴ, ποὺ δημιουργοῦν τοὺς ἔκφύλους, ἥλιθους καὶ κακούς.

Ἡ Σοσιαλιστικὴ Κοινωνία.

Ἐφαρμοζόμένης τῆς σοσιαλιστικῆς κοινωνίας δλοὶ οἱ ἀνθρωποὶ θὰ ἐπιδοθοῦν στὴ χρήσιμη ἐργασίᾳ γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ δχι στὴν κατασκευὴ κανονιῶν, διδων κλπ. καταστρεπτικῶν εἰδῶν γιὰ νὰ ξεσχίζουν τὶς σάρκες δὲνας τοῦ ἄλλου. Ἡ ἐκπαίδευση θὰ είνε γιὰ δλους, ὑποχρεωτικὴ καὶ δωρεὰν γιὰ μικρούς καὶ μεγάλους, οἱ ἐπιστῆμες ἐπίσης, οἱ τέχνες δμοίως, καὶ δ, τι τέλος είνε χρήσιμο γιὰ τὴ διάπλαση καὶ ἀνύψωση τοῦ πολιτισμοῦ, τοῦ πραγματικοῦ πολιτισμοῦ καὶ δχι τοῦ σημερινοῦ ἀστικοῦ, ποὺ δημιουργεῖ τόσα κακὰ που

κινδυνεύει νὰ ἐκφυλισθῇ καὶ νὰ καταστραφῇ τὸ ἀνθρώπινο γένος.

Μὲ τὰ μέσα ποὺ διαθέτει σήμερα ἡ παραγωγή, πολλοὶ οἰκονομολόγοι βεβαιώνουν πώς δταν μοιραστῇ ἡ ἐργασία ἐξ Ἰσού εἰς δλους τοὺς ἀνθρώπους πούχουνε στομάχι καὶ σωματικὰς ἀνάγκας, χωρὶς νὰ δουλεύῃ ὁ ἔνας γιὰ τὸν ἄλλο, ὅπως σήμερα, θὰ πέσῃ στὸν καθένα τὸ πολὺ τρίωρος ἐργασία. "Ἐνας μάλιστα στατιστικὸς μᾶς λέγει πώς ἡ ἐργασία τοῦ καθενὸς θὰ χρειάζεται νὰ εἶνε ἔνδεκα λεπτῶν τῆς ώρας. 'Εμεῖς δμως ἀς παραδεχθοῦμε τὸ τρίωρο. "Ε, λοιπόν, δταν θὰ εἶνε ἀρκετὲς οἱ τρεῖς ώρες γιὰ τὴν τέλεια εύημερία τοῦ ἀνθρώπου, τί θὰ κάνῃ τὶς ἄλλες 21 ώρες; Θὰ κοιμᾶται ἡ θὰ διασκεδάζῃ διαρκῶς; Σὲ δλα τὰ πράγματα ἐπέρχεται δ κόρος, κ' ἔτσι δ ἀνθρωπὸς χορτασμένος ἀπὸ δλα θὰ στρέψῃ τὴν προσοχή του στὴν πρόοδο καὶ τὴν τελειοποίηση τῶν πάντων, γιατὶ τὰ μέσα γιὰ αὐτὸν τὸ σκοπὸν θὰ εἶνε στὴ διάθεσή του γιὰ νὰ τὸν βοηθοῦνε σὲ κάθε προοδευτικὴ προσπάθεια.

Λοιπόν, σύντροφοι ἐργάτες καὶ ἀγρότες, μελετῆστε τὸ σοσιαλισμό, παρακολουθῆστε τὸν σὲ δλες του τὶς γραμμὲς καὶ σᾶς δίνουμε τὸ λόγο τῆς ἐργατικῆς μας τιμῆς πώς τίποτε δὲν θὰ χάσετε, μὰ θὰ κερδίσετε δμως τὸν ἐπίγειο παράδεισο, γιατὶ οἱ ἀνθρωποὶ ἀπὸ κτήνη ποὺ εἶνε σήμερα θὰ γίνουν ἐπίγειοι ἄγγελοι καὶ θ' ἀναγνωρίζει δ καθένας ὑποχρεώσεις ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, χωρὶς νὰ στενοχωρήται ἡ νὰ πιέζεται ἀπὸ κανένα.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΟΥ ΤΟΥ ΣΩΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΟΥ

(Προσδιορισμός γραφείου: Ενημερώσου 14, Αθηναίων)

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Οργάνωσης, καθοδήγησης καὶ
υπεράσπισης τῶν συμφερόντων
καὶ δικαιωμάτων τῶν έργατῶν,
ὑπαλλήλων καὶ ἀγροτῶν.

ΣΚΟΠΟΣ

Κατάχρησις τῆς εξουσίας ὅποια
τῶν έργατομένων τάξεων καὶ
ἔθνων ποίησις τῶν μέσων τῆς
παραγωγῆς καὶ ἀγαλλαξῆς.

Καταπολέμησης τῆς επικεραμένων εἰς σύλληψης τὰς μορφάς.
Μεταβολὴ τῆς πλουτοποτικῆς κοινωνίας εἰς κοινωνίαν Σοσιαλιστικήν.